

clesia 68. Quando domi baptizari liceat *ibid.* — Effectus 56. Habetur *plenior* peccatorum remissio, quam in poenitentia, sed non ita *directe* 56 et 253.

Baptismus. Forma. *Essentialis* 63. Quae mutationes invalidum vel dubium reddant baptismum 63. 64. — Aliquando interest, *qua mente* facta sit corruptio 64. — *Accidentalis* forma diversa in baptismo parvulorum et adultorum 69. Quae formula quando adhibenda *ibid.* — Caerimoniarum laesio quale peccatum 69. Supplendae caerimoniae *ibid.* — *Materia. Remota essentialis* est aqua naturalis 58. 59. — quando sit materia dubia 59. — *Proxima v. Ablutio.* — *Accidentalis* in baptismo solemniter est aqua *consecrata* 60; — in baptismo privato decet (sed non *debet*) adhiberi aquam benedictam 60.

— *Minister.* In necessitate quilibet homo ratione utens 65. — Quis ordo in eligendo ministro servandus et qua obligatione 67. — Extra necessitatem licet soli parochi ejusve delegato baptizare 65; ejus jura 66. Num idem in conditionata repetitione 66.

— *Necessitas.* Summa baptismi necessitas pro parvulis 57: quae solo martyrio suppletur *ibid.* — Quoad adultos suppletur aliquo modo tum martyrio, tum contritione perfecta 55. — *Necessitas absoluta*, ut reliqua sacramenta valide suscipiantur 47. 55.

— *repetitio conditionata* propter dubium de valore facillime adhibenda 19 *not.*

— *Subjectum.* Sintne foetus abortivi baptizandi 74; — proles in utero matris antequam nascatur *ibid.* — Qui usum rationis nunquam adepti sunt, quicumque sunt, in articulo mortis debent baptizari 81. 82. — Homo sensibus destitutus quando debeat vel possit baptizari 78; — infidelis, qui de Ecclesia catholica nihil audivit? 77 et 78. — Filii acatholicorum, si ratione utuntur et petunt baptismum, baptizandi sunt 80; — in dubio usu rationis non sunt absolute remittendi 81; — ante usum rationis certo debent baptizari in articulo mortis 82; — quam late sumi *possit* ille articulus vel illud periculum mortis 82. 84; — extra periculum mortis requiritur consensus parentum aut jus parentum extinctum vel ligatum 82. 83. 86. — Filii catholicorum *mor* baptizari debent 79; — quae dilatio sit peccaminosa pro parentibus *ibid.*; — facilius graviter peccatur, quam homo ratione utens peccat differens suum baptismum 79.

Bellum. Causae bellandi I, 856. — Cum qua probabilitate bellum gerere liceat

854 et 856. — Subditi longe facilius bellum gerere possunt, jubente Superiore 856. — Oblata, sed recusata iusta satisfactione, bellum prosequi evadit illicitum *ibid.* — In modo bellandi quid liceat summo jure, quid ex consuetudine 857. — Obligationes et reparationes ex injusto bello oriundae 858.

Benedictio papalis in mortis articulo quid sit et quo modo intelligatur II, 564; — praescripta ad valorem observanda *ibid.*

— utensilium sacrorum II, 236.

Beneficium ecclesiasticum; — quomodo sit materia simoniae I, 393; — secum fert obligationem impendendi redditus superfluos in usus pios 898 sqq.; recitandi breviarii II, 621; idque sub onere restitutionis 640. 641. — conferri debet *digniori* 972; — ut titulus mensae pro sacr. ordinibus 603; qui si sit deficiens? 989.

— A quocumque beneficio alterum impedire, quando secum ferat obligationem restitutionis I, 973 sq.

Bestialitas. — Ejus specifica malitia I, 879. — An et quando sexus speciem peccati mutet. — Solus tactus per se hanc malitiam non habet *ibid.*

Biblia acatholica possitne adhiberi in juramento I, 406.

Bibliopola possitne libros haereticos exponere et venales habere I, 663.

Bigamia. Quae constituat irregularitatem II, 1025 et 1026. Cf. **Polygamia.**

Binare. Cf. **Missa.** Sine privilegio licet parochi, qui pluribus parochiis praest, quando alius sacerdos non habetur II, 212; — ex judicio Ep., si populus parochiae simul in ecclesiam convenire nequit 212. 213. — Per privilegium licet ex *similibus* causis non plane ita gravibus 214. — Generatim non licet pro secunda Missa stipendium accipere 216, neque obligationem justitiae vel quasi-justitiae illâ Missâ extinguere *ibid.*; extinguere licet obligationem vel decentiam caritatis vel similis causae *ibid. in nota.* — Licet propter extraordinariam incommodam cum secunda Missa conjuncta remunerationem accipere 216.

Blasphemia. Ejus natura I, 365. 368. — Est peccatum irreligiositatis gravissimum 366. — Formali sua ratione minus grave est quam infidelitas 366; at ortum ducere potest ex peccato graviore *ibid.* et 1227. — Triplex species distincta 366. — An differat blasphemia in Deum et Sanctos specie 369. — Non solis verbis committitur 367. — Quid si *joiose* dicuntur verba contra Dei Sancto-

rumve honorem 370. — Si *per iram* sacra verba dicuntur 371. — Consuetudo blasphemandi extirpanda quomodo *directe* 373, *indirecte* 372.

Bona. Cf. **Filius-familias, Clericus, Scriptor, Uxor.** Adventitia I, 888; — castrensia et quasi-castrensia 888; — derelicta 916; — dotalia 892; — ecclesiastica et quasi-ecclesiastica 898, 1040 sqq.; — paraphernalia 892; — parcimonialia 898; — patrimonialia 898; — vacantia 916.

Bona ecclesiastica. Canonica civiline lege reguntur? 922. 1162. — Injusta occupatio excommunicatione punitur II, 939. 940. 967. — Si jam injuste occupata sunt, acquiri a tertio quodam facilius possunt ex praesumpta voluntate Ecclesiae bona mobilia quam immobilia I, 1041. — Quid caveri soleat a S. Sede in acquirendis vel acquisitis bonis illis, praesertim immobilibus 1042. — De iis disponere potest, eaque condonare ex gravi causa S. Pontifex 1040. 1043. — Condonationum exempla 1044.

Bona temporalia. Eorum abundantiam curare quo sensu sit obligatio potestatis civilis 590.

Bonitas v. Moralitas.

Bonum melius, quid vocetur I, 435.

Breviarium v. Officium divinum.

C.

Caecus. Irregularitas II, 1023. — Quid caveatur, si ex privilegio ei liceat celebrare 210.

Caerimonia v. Baptismus, Missa, Sacramentalia.

Caesarea operatio seu sectio. Periculosa est vivente matre I, 844 et 849. — An et quando mater ad eam subeundam obligetur *ibid.* II, 75. — Mortua matre utcumque gravida, fieri omnino debet II, 75. — Cautiones adhibendae *ibid.*

Calix pro Missa. Ex qua materia II, 228. — Intus deauratus *ibid.* — Post novam deaurationem denuo consecrari debet *ibid.*

Calumnia v. Detractio.

Campanas pulsare, quo convocantur ad ritum religiosum acatholicorum, num liceat I, 654.

Canonicus. Obligatio circa officium divinum II, 648. — Residentia et causa absentiae 649. — Quando amittat, quando non amittat fructus beneficii, quotidianas distributiones *ibid.* — Canonici Episcopo sunt consilio et adjutorio 648. **Canonis privilegium** II, 650. 944; — non amittitur excommunicatione vel depositione 915; — est etiamnunc latae interpretationis 944. 945.

Cantum dirigere in templo haeretico I, 656.

Capellanus. Parochi munere fungens possitne matrimonio contrahendo assistere? II, 777. — militaris major quasi-ordinaria jurisdictione utitur in milites et facultate delegandi 378, — num necessaria sit approbatio Episcopi diocesanis *ibid.*

Carcer. Ex eo fugere quando liceat I, 819; — eum infringere *ibid.*

Cardinales. Eorum privilegium ad eligendum sibi confessarium II, 380. — non subjacent generalibus suspensionibus vel interdictis, nisi exprimantur 870. — Eorum laesio personalis et hostilis insecutio severa excommunicatione punitur 927; infert irregularitatem 1010, quae in descendentes redundat 1029.

Caritas erga Deum. Est amor benevolentiae et amicitiae I, 314. — Actus illius sunt complacentia, benevolentia, beneficentia *ibid.* — Essentia ejus subsistere potest sine voluntate vitandi peccata venialia, non sine voluntate vitandi mortalia 320. — Distinguitur a religione, gratitudine etc. 318. — Compatitur amorem concupiscentiae, imo ab illa oriri et imperari potest 317. — Quomodo affectus erga Christum ejusque sacram passionem ad caritatem pertineat 319. — Caritatis necessitas sive medii, sive praecepti 321. 322. — Eliciendae difficultas tanta non est II, 152. **Objectum materiale** duplici sensu sumi potest I, 315; — *formale* est quodlibet attributum divinum sive absolutum sive relativum 315. — Utilitas ad securiorem justificationem 320. 323, II, 288. — Peccato quolibet mortali laeditur caritas I, 325; — formale objectum caritatis seu motivum divinae perfectiones atque quaelibet earum est, ut Deo sunt aliquid bonum 315. 318.

— hominis erga seipsum 568. — In qua nostra dignitate fundetur 569. — Obligat hominem ad media vitae humanae digne ducendae 586. — Quo *interno* peccato laedatur 582.

— erga proximum. Ejusdem virtutis generatim est atque caritas in Deum 593; — potest tamen specie distingui *ibid.* — In quos ferri possit et debeat 591. — Obligat ad actus internos 594; — generatim tamen sufficit affectus internus in communi 595; — ex peculiari circumstantia obligatio oriri potest singulos quosdam speciatim diligendi *ibid.* — Obligatio ad actus externae opitulationis 598; — quae ut ex *motivo* caritatis fiat, necesse non est *ibid.* — Ordo caritatis in externa beneficentia desumitur ex diversitate ne-

cessitatis et conjunctionis 603; — ejus laesio non semper grave peccatum *ibid.* — Ordo beneficentiae et complacentiae non idem 604. — Regulae caritatis ejusque ordinis 602 sqq. — Violatio per discordiam, contentionem, schisma, etc. 678–680. Cf. **Scandalum.**

Carnes. Cf. **Abstinencia** a carnibus. — Exclusa dispensatione obligat quibuslibet jejunii diebus I, 1210. — Num liceat carnes edere, ne appaream catholicis 295. — An famulis apud acatholicos 1208.

Castitas. Votum cast. quomodo obstet matrimonio II, 721. 749. 750, ejusque usui 846. — Quid de eo, qui cum tali voto simplici matrimonium iniiit *ibid.* — Dispensatio a quo petenda 723. — Votum cast. quando Rmo Pont. reservatum I, 477; — emissio quando permittenda 480; — in dispensatione quae opera subrogari solita *ibid.* — Solemne votum non solet dispensari plene vel absolute 473. — Castitatis obligatio in ordinatione assumpta v. **Coelibatus.** — Cast. religiosa, objectum et extensio 531, ejus custodia 532. Cf. **Luxuria.**

Casula v. Paramenta.

Catechumeni. Quomodo juvari possint per Ss. Missae sacrificium II, 177. 180.

Caupo. Circa choreas instituendas I, 643; — cibos vetitos ministrandos 677; — ephemerides malas exponendas 664; — semiebriis potum porro dandum 673.

Caupona. Ejus frequentatio clericis prohibita II, 616.

Causa. Causarum distinctio quoad voluntarium: physica et moralis, proxima et remota, per se et per accidens, gravis et levis I, 11. Cf. **Luxuria.** — Causae excusantes, eximentes a lege v. **Excusatio, Exemptio.** — causam alieni peccati ponere I, 628. 639.

Celebrare. An quotidie expediat Missam celebrare II, 192. 193. — Animi puritas ad celebrandum requisita 193. — Obligatio celebrandi ex multiplici titulo oriri potest 191. — Possitne imponi ea obligatio ex obedientia 206. 207. — In statu peccati celebrare duplex sacrilegium est II, 35. Cf. **Aurora, Binare, Ecclesia, Oratorium, Missa, Sacerdotium.**

Censura. Definitio II, 861. Poena medicinalis *ibid.* — Censura a jure et ab homine, latae et ferendae sententiae 863. — Vix incurritur, nisi adfuerit peccatum certo grave 864, neque mere praeteritum 865. — Distinctio 863, — pro plus minusve difficili reservatione *ibid.* 874. — Causae excusantes: ignorantia facti et juris 865; — etiam crassa,

si fertur in „temere“ facientes *ibid.*; imo certo quodam sensu affectata, si fertur in „scienter“ facientes *ibid.* — metus gravis quando excuset, quando non 867; facilius etiam, si dicitur: „sponte facientes“ *ibid.*; — confessio peracta ante effectum secutum 868; — efficax mandati retractatio *ibid.* — Cessatio tractu temporis quando 876, impleta conditione? *ibid.* — plerumque requiritur absolutio 874, sc. per potestatem a Superiore acceptam *ibid.* et 876. — Absolutio dari potest absenti 876, vel per telephonium *ibid.* — In mortis articulo absolutio a quolibet confessario dari potest 875; verum saepe onus imponitur sub poena reincidentiae 879. Potestas ferendi censuras 869 sqq. — Episcopi 871. — Religiosorum praelati *ibid.* Subjectum. Nequit esse S. Pontifex 870 — omnes alii possunt in eam incidere *ibid.* — paucis exceptis re ipsa non subjacent impuberes *ibid.* — non possunt Reges seu Principes, neque regulares exempti nisi in casibus exceptis censuram pati ab Episcopo 870. 873. — Peregrini non ligantur censuris localibus, possunt personaliter puniri ab Episcopo loci 871. — Catalogus censurarum 996 sqq. — Censura ut impedimentum implendarum legum I, 158. II, 892. — Obligatio quaerendae absolutionis *ibid.* et II, 899.

Census I, 1094. — Personalis census non absolute prohibitus *ibid.*

Cereus. In Missa duo cerei requiruntur II, 233. — Si modo unus adest, non est defectus gravis *ibid.* — In Missa stricte privata non licet accendere ultra duos cereos, nisi in Missa Episcoporum *ibid.*

Cessatio a divinis. Notio et discrimen ab Interdicto II, 917.

Cessio honorum. Num excuset a solutione debiti residui? I, 1035. — Adjuncta peculiaria, in quibus illa excusatio admittatur *ibid.* — An et quando liceat monere amicum, ut prae aliis recipiat integram solutionem 1026 et 1027. — An quaedam bona occultari possint 1035.

Character sacramentalis quid sit et in quibus imprimatur II, 8.

Chirurgia clericis interdicta II, 613.

Choreae. Quid liceat cauponibus I, 643; — iis interesse quando peccatum ex se, quando per accidens 643. 644.

Chrisma. Materia confirmationis II, 92. — Necessarium est oleum olivarum, probabiliter balsami admixto 93. — Ejus consecratio Episcopo competit; num presbytero haec facultas possit dari *ibid.*

Ciborium cum particulis consecrandis extra corporale relictum sitne consecra-

tum II, 125. — Non licet in eadem Missa super illud consecrationem repetere 126.

Cingulum. Potest confici ex serico, lino, lana II, 230. — Color potest esse paramentorum color *ibid.* — Quando rptione exsecretur 235.

Circumstantia. Potest circumstantia moralitatem actus mutare e bono in malum, eam augere, minuere I, 29. — Circumstantia leviter mala interna laedit totam actus bonitatem 35; non ita, si est externa *ibid.* Circumstantiae in confessione accusandae II, 308. — Circumstantiae personae, quae sint praecipue attendendae 310 et 311. — Circumstantiae loci novam speciem peccati inducentes 312, — item circumstantiae temporis *ibid.* — Circumstantia consuetudinis quando accusari debeat 313, — maxime si confessarius interrogat *ibid.*

Civile matrimonium II, 725. An validum, ubi Trid. non viget 692. — Num et quando impedimentum publicae honestatis inducat 766. — Num excommunicationem incurrat, qui post votum solemne castitatis matrimonium civile attentat 969. — Leges civiles de matrimonio sintne servandae in conscientia 724; — iudex vel magistratus possitne semper assistere *ibid. not.* — Civilis lex ceteroquin cf. **Lex, Clericus.**

Clandestinitas. Matrimonium clandest. generatim ubique illicitum II, 780. — Lex Trident. de cland. essentialiter differt ab aliis impedimentis matrimonii 773; — quando liget peregrinos — 780. Enumeratio regionum, ubi lex de clandestinitate sive viget, sive non viget 785–790.

Classicus scriptor quis sit I, 81.

Claudus. Quando irregularis sit II, 1023.

Clausura religiosa I, 532. — Poena in violantes II, 416. 954 sqq. 984.

Clavis tabernaculi, quod S. Eucharistiam continet, per se custodiri debet a sacerdote, non a laico II, 132.

Clementia. Specialis virtus, ejus definitio I, 720.

Clericus. Dispositionem circa bona ecclesiastica quamnam facere possit I, 899 sqq.; — quid clerici possint ex beneficii redditibus erogare 899; — superflua in pauperes erogare debent vel in causas pias 900; — idque sub gravi, etsi non ex justitia *ibid.*; — haeredes quomodo peccent succedendo in bonis eccles. 902; — salarium a gubernio solvendum quando adnumeretur bonis eccles. 903. — Clericorum exemptio e lege civili quomodo in jure di-

vino nitatur 140. — Quo sensu civili legi subiaceant *ibid.* Privilegia communia II, 650. — Prohibitae artes 613 et 614.

Codicillum (codicillaris clausula). Distinguitur a testamento I, 1163. — Quid juris efficiat *ibid.*

Coelibatus. Votum coelibatus impedimentum matrimonii impediens II, 720. — Obligaturne, qui nihilominus matrimonium iniiit? *ibid.* — Coelibatus sacris ordinibus annexus quomodo votum includat 619. — Ad quid teneatur, qui gravi metu sacros ordines susceperit 618; vel qui maritus cum injuria uxoris ita egerit *ibid.* — imp. dirimens 749.

Coena Domini Si indicit festum de praecepto, provideri debet celebrationi plurium Missarum II, 210. — Alioquin non licet per se celebrare Missam privatam *ibid.* — Bulla „Coenae Domini“ cf. **Censura.**

Coenula in diebus jejunii v. **Jejunium.**

Cogitatio cf. **Peccatum** (internum). — Cogitatio *speculativa* rei malae non est ex se et per se mala I, 246; — ex curiositate assumpta *ex se* non excedit venialem culpam 246, at ex periculo gravi animadverso saepe evadit mortalis 246. 247. — Cogitatio rei malae (praesertim venereae) *practica*, si plene voluntarie sustinetur, censenda est culpa mortalis 247.

Cognatio cf. **Consanguinitas**; — legalis cf. **Adoptio**; — *spiritualis* ex collatione baptismi et confirm. oritur II, 757. — Inter quos impedimentum matrim. dirimens contrahatur *ibid.* — Conditiones necess. 758. — In baptismo dubio? *ibid.* — A patrino in baptismo privato? *ibid.* — Cognatio spiritualis mutua inter conjuges post matrimonium orta num impediatur usum matrim. *ibid.*

Collatio vespertina in diebus jejunii v. **Jejunium.**

Comedere statim post S. Communionem II, 159.

Comitia publica. Obligatio concurrenti ad electionem deputatorum I, 799. — In comitiis propter suffragium datum quando obligatio restitutionis oriatur 1006 et 1007. — Quando ex suffragio non dato *ibid.*

Commixtio. Domini determinatio in commixtione rerum 916^a.

Commodatum. Notio et obligatio utriusque contrahentis I, 1087.

Communicatio privilegiorum, praecipue inter diversos ordines religiosos II, 655.

— cum excommunicatis: 882. 897. 964; — clericorum in divinis 965.

Communio. Frequentior possitne sub poena denegandae absolutionis praecipui a confessario II, 148. — Communio hebdomadariae, frequentioris, quotidianae regulae et dispositio requisita 156; — debita praeparatio quantopere exigenda 154. 157. — *C. ad lucrandas indulgentias* praescripta sufficit in pervigilio 539, nisi agatur de jubileo 549; — quae relaxatio facta sit pro infirmis 540, pro pueris ad primam C. nondum admissis *ibid.* — non necessario fit in ecclesia, cui indulgentia ipsa adnectitur 539. — *C. paschalis*: qua aetate incipiat obligare I, 1203 et II, 147; — quomodo tempus computetur I, 1204; — num exspiret cum tempore 1206, per sacrilegam sumptionem 153. 1202; — loci circumstantia gravis, non tamen pro una alterave vice 1206. — *C. pro Viatico* in aetate minore jam danda II, 147; — num eodem die *secunda vice* sumi possit 146. — *C. spiritualis* quid sit, quomodo exercenda 143. Cf. *Eucharistia*, sumptio.

Communitas capax juris et domini I, 756; — in bonis laesa quando praetermitti possit quoad restitutionem 1020. 1021.

Commutatio votorum v. Votum. — operum pro jubileo quae fieri possit II, 553, in confessione facienda *ibid.*

Compensatio occulta I, 938. — Quae certitudo debiti requiratur 939. — Praeaveri debet damnus debitoris *ibid.* — Num famulis liceat occulte se compensare, si salarium inferius accipiunt 940. — Pro laesa fama aliisve altioris ordinis bonis num pecuniae compensatio accipi vel postulari possit 765. 1192.

Complex. *Absolutio* complicitis severissime prohibita II, 935. — Objectum, an intelligatur etiam colloquium turpe *ibid.*; — peccatum ante sacerdotium commissum *ibid.* — Requiritur complicitas formalis *ibid.* — Num sufficiat sola confessionis exceptio sine absolutione 936. — An fictio *ibid.* — Excusat mortis articulus similisque necessitas, deficiente alio sacerdote 937. — In articulo mortis semper adest jurisdictio, non semper licitus ejus usus 938.

— *Inquisitio* in complicitem poenitentis confessariis prohibetur 339. Poena in contrarium docentes 943. Per accidens confessario, qui simul sit Superior, plus licebit 340. *Manifestatio* complicitis ad integritatem confessionis spectans fieri debet, si est necessaria 335 sqq. — Contraria sententia num aliquando toleranda 337; — ejus incommoda pro confessario et poenitente 334. — Quantum fieri pot-

est, declinanda est per confessionem apud confessarium ignotum 333; at notabilis utilitas poenitentem excusat *ibid.*; neque ex se manifestatio illa res gravis est *ibid.*

Compositio. Bulla compositionis, quid sit, et quomodo intelligenda I, 1023. 1024.

Concionari. Episcoporum obligatio sive per se, sive per alios II, 643. — Parochi, si negligunt, quomodo peccent 645. — Materia concionibus apta *ibid.* — Regulares solum ad tonsuram promoti ex Superiorum licentia concionari possunt 655; — quid observare debeant erga Episcopum 873. — Parochus pro aliquibus vicibus regularibus permittere potest, ut concionentur *ibid.*

Concupiscentia. Presse et late sumi potest I, 20. 23; — antecedens et consequens quoad imputabilitatem 20. 21; — ejus motus non reprimere 22.

Conditio in contractibus. Quid efficiat I, 1077; — Quomodo impleri debeat *ibid.* — Impossibilis conditio quid efficiat *ibid.* — Turpis conditio aliquando facit contractum irritum, aliquando habetur pro non adjecta *ibid.*

— *in matrimoniis.* Conditio de futuro honesta matrimonii valori futuro non obstat II, 28; — turpis in foro externo pro non adjecta habetur, nisi sit contra substantiam matrimonii 687; — in foro interno non plane idem est *ibid.* et 689. — Conditio de servanda virginitate matrimonii valori non obstat 690.

— *in sacramentis* reliquis. Conditio de futuro irritum facit sacramentum, excepto matrimonio II, 28. — de praesenti vel praeterito quando possit et debeat apponi 29; — debeatne verbis exprimi 28. — In poenitentiae sacramento non raro conditionata collatio locum habet 272. 273. 430.

Condonatio quaenam a restitutione liberet I, 991. 1018. 1034. 1041.

Confessarius. *Ejus dotes.* Caritas erga poenitentem commendatur ex summo merito, quod in confessionibus excipiendis colligi potest II, 432; — ex dignitate muneris et dignitate animarum 433. — Vera caritas non respicit diversas personas, sed solas animas earumque necessitates 434. — Qua caritate poenitens suscipi debeat 435 sqq. Prudentia confessarii in dirigendo et monendo poenitente 442 sqq.; — quas opiniones eligere debeat et possit I, 116—118. — Scientia confessarii non perfunctoria II, 438; — quam multa complecti debeat 439; — major debet esse in urbibus quam in oppidulis et

pagis 440; — non requiritur eximia, sed sufficit facultas capiendi consilii 439; — attamen studium omnino requiritur, non sufficit naturalis iudicii rectitudo 438. 441; — quandonam neo-confessarius in dubio confidere possit iudicio Superioris 438. *Potestas* confessarii: Vi muneris non potest dispensare in legibus Ecclesiae I, 167. — Cf. **Jurisdictio.** — *Muneris exercitium:* Obligatio interrogandi poenitentem quae II, 419. — Debet interrogatio esse moderata et discreta 420. — Num in quolibet dubio necessaria 421. — Quandonam ex praesumptione liceat iudicari *ibid.* — Qui generatim interrogari non debeant 419. — Iudicium internum de peccatis auditis 421. — Recordatio peccatorum quae requiratur 422. — Iudicium de poenitentis dispositione 423. — Impositio satisfactionis cf. **Poenitentia.** — Remedia praescribenda cf. **Remedia.** — **Absolutio.** Obligatio eam dandi disposito 428, etiam circa sola venialia 429; — quando possit ei differri absolutio 431. — Indispositus disponi debet ad absolutionem 429; — qui manet indispositus, non potest absolvi *ibid.* — Dubie dispositus differendus, aliquando sub conditione absolvendus 430.

Confessarius. Confessarii defectus quando excuset a confessione S. Communioni praemittenda II, 151. 152.

Confessio. *Ejus dotes* II, 300. — Necessaria est omnium peccatorum mortalium 302; — etiam eorum, qui in postrema confessione sunt omnia 326. — Sufficit communiter confessio quoad numerum et species infimas 304. — Quandonam etiam actus externus et effectus exprimi debeat 309. Cf. **Peccatum.** — Num valeat confessio sacerdoti ut amico facta 348. — Conf. generalis necessaria, utilis, nociva 335. 349. — Quid observari debeat in confessione generali non necessaria 346. — Repeti non debent necessario confessiones nisi moraliter constet de priorum nullitate 345. 347; — num ex integro 345. — Confessionis generalis interrogatorium 351. — Confessio annua. Qua aetate obligatio incipiat I, 1203. — Num ad peccata venialia 1204. — Quomodo annus computetur 1204. — Apud parochum confitendi nulla amplius est obligatio 1205. Confessio pro indulgentiis et jubileo: Non requiritur semper absolutio II, 539. — Hebdomadaria quo sensu sufficiat *ibid.*; — in jubileo strictior requiritur *ibid.* — Ex praeepto annuo facienda pro jubileo non

sufficit 549. — Repeti debet ab eo, qui ante omnia opera impleta in grave peccatum labatur 549. — Invalida vel sacrilega num liberet a censuris et votis 552.

Confirmatio. Definitio et a baptismo distinctio II, 89. — Effectus specialis 90. — Uberior effectuum ex caerimoniis declaratio 91. — Caerimoniae servandae earumque gravitas 100. — Forma videtur requirere expressam SS. Trinit. invocationem 95. — Materia est chrisma 92, ab Episcopo 93, vel a sacerdote per Papam delegato consecratum *ibid.* — Mat. proxima unctio in fronte cum manus impositione eo ipso exercita 93 et 94. — Minister Episcopus et ex delegatione Papae presbyter 96: quae delegatio non confert proxime jurisdictionem, sed dignitatem 99. — Discrimen quoad valorem prout Episcopus aut presbyter illicite confirmat 97. — Obligatio ministrandae confirmationis non extenditur ad singulos 100. — Graviter laeditur obligatio, si *diu* non offertur populo opportunitas *ibid.* Susceptio. Obligatio gravis evadere potest per accidens 103. — Dispositio necessaria 102. 104.

Congregationes Rom. Earum potestas I, 202. 203. — Declarationes earum habeantne vim universalem 204. — Declarationes comprehensivae et extensivae *ibid.* — Non sunt infallibiles 304. — Obsequium ipsis debitum *ibid.* — Congregatio Rituum quali potestate potiat 205. — Non omnia ejus decreta ubique obligant 205. — Quae decreta universalem obligandi vim habeant 206.

Conjugeidum ut impedimentum matrimonii dirimens; cum adultero II, 768; ex conspiratione 769. — Quando sit duplex impedimentum 769.

Conjux. **Conjugale debitum.** Existatne in dubio de valore matrimonii II, 842. — Quid in dubio impedimento ligaminis 843. — Sitne bona fides possibilis 844. — Jus amittitur propter incestum 845. 846; aliquando tamen licet petere, lege Ecclesiae non obstante 846. — Quis possit jus amissum restituere 652. 654. — Quando amittatur propter adulterium cf. **Adulterium.** — *Circumstantiae temporis*, quae reddant usum illicitum 847 sqq. — Num dies S. Communionis vel jejunii 847; — tempus post conceptionem? *ibid.*; — tempus purgationis post partum 848; — tempus morbi, cum distinctione *ibid.* — Liceatne ex industria eligere tempus, quo conceptio raro inducit mortale peccatum 849. — Cavendum, ne ejus-

modi deordinationem confessarius confundat cum sodomia 838. — Circumstantia *finis* quae sola necessaria 850. — Intentio mulieris graviter peccaminosa, sed vix non inutilis 838. — Denegatio debiti conjugalitatis ex se mortale peccatum 852. — Quae sit materiae parvitas 853. — Aliae causae excusantes fere revocantur ad grave damnum 853. — Quid in ebrietate vel amentia alterutrius fieri possit vel debeat 855. — Imperfecti actus quinam liciti sint 836–838. — Etiam iis, qui prohibentur a consummatis actibus 836. — Quinam graviter peccaminosi 837. — Qui actus consummati graviter illiciti 838. 845. 846. — Qui actus solitarii sub gravi prohibiti 839–841.

Consanguinitas. Ejus computatio II, 754. — Quo gradu dirimat matrimonium 755. — Quo jure 755. — C. inter fratrem et sororem dirimatne ex jure naturae 756.

Conscientia. Distinctio: antecedens et consequens I, 41; — vera et recta, falsa et erronea 42. — Cf. **Error, Dubium, Laxitas, Scrupulus.** — Conscientiae discussio ante confessionem. Relativa esse debet II, 341. — Sufficit mediocris, etsi major plura peccata in memoriam revocaret 342. — Grave peccatum propter negligentiam in hac re non tam facile committitur 341. — Confessarius quando possit supplere defectum 343.

Consecratio. Ea sola, at tum panis tum vini simul, essentiam sacrificii in Missa constituit II, 156. — Ei non interesse, sitne pars gravis quoad praeceptum audiendae Missae I, 559. — altaris v. **Altare.** — Vasorum sacr. v. **Vasa.**

Consensus. Qualis requiratur et sufficiat ad peccatum mortale I, 236. — Causa restitutionis 1006. — In suffragatione iniqua 1006. — Posteriores aliquando obligantur 1007, priores semper 1006. — Revocatio suffragii num et quando auferat obligationem reparandi damni 1006. — C. in contractu num sufficiat externus tantum 1059: cf. **Contractus.** — In matrimonio qualis esse debeat II, 685. 753. — An valeat consensus ejus, qui putavit se valide contrahere non posse 692. 730. — Consensus renovatio 823 sqq. — Cf. **Matrimonium, Revalidatio.**

Consilium, Consulere. Minus malum seu peccatum consulere prae majore liceatne I, 640. 1004. — Liceatne in certam personam animum damnificatoris dirigere *ibid.* — Consilium ut causa restitutionis 1002. — Nudum et vestitum

1002. — Consulens per se secundarie, aliquando primarie damnum reparare tenetur 1002. — Quae revocatio sit necessaria, ut reparationis obligatio extinguatur 1003. — Consulens in multis criminibus excommunicatione comprehenditur II, 996–999. — Cf. **Mandans.**

Constantia. Quid sit I, 712. — Vitia contraria inconstantiae et pertinaciae 713.

Consuetudo legem abrogans I, 176 sqq. — Exorbitans aut irrationalis nihil efficit 177. 1215. — C. legem inducens difficilius probatur 176. C. peccandi seu consuetudinarius. — Quando censeatur contracta II, 490. — Confessario interroganti eam celari non licet 313. — Consuetudinarius quomodo tractandus et absolvendus 490 sqq.

Contemptus parentum I, 793. — Superioris, quale sit peccatum 798.

Contentio ut speciale peccatum I, 679.

Continentia I, 717 eique contraria vitia *ibid.*

Contractus, Contrahere. Definitio et divisio I, 1046. — Qualis requiratur consensus 1059. — Objectum. Debet esse possibile, honestum, pretio aestimabile 1048. — Res ex parte tantum possibilis 1050. — Res demonstrative et taxative assignata 1075. — Objectum turpe in contractu quomodo faciat contractum nullum, et quomodo inducat obligationem praestandi pretii 1052 et 1053. — Quando jus accipiendi pretii sine obligatione alterius illud solvendi 1054. — In accipiendo pretio cavendum a complacentia rei turpis praestitae 1054. — Obligationes contractuum quomodo intelligantur 1047. — **Obstacula contractuum:** Error quis faciat contractum nullum, quis rescindibilem 1063. 1064. — Metus faciatne contractus lege naturali irritos, an lege positiva 1066. — Qui metus reddat contractum rescindibilem 1065. 1067. — Metus, qui solam ansam dat contractui, ex se eum relinquit validum 1068. — Lex positiva, quae declaret contr. irritos vel rescindibiles, quid juris vel obligationis efficiat 1070 sqq.; — defectus solemnitatis legalis faciatne contractum in conscientia invalidum 1073. — Contractus trinus 1095. — Cf. **Conditio, Modus.**

Contritio, cf. Dolor. C. perfecta ea sola est, quae ex motivo caritatis erga Deum suscipitur II, 276. — Haec justificat ante sacramentum 274. — C. sive perfecta sive imperfecta continet a) detestationem, b) dolorem, c) virtualiter saltem propositum 275. — Obligatio contritionis non urget statim post pec-

catum sub novo peccato gravi 278; — at summopere commendanda *ibid.*; — non adeo difficilis 152. — Unde dilatio mortaliter peccaminosa repetatur *ibid.* — „Corde contrito“ quid sibi velit in indulgentiis 537.

Contumelia. Diversi modi I, 1189. — Mortalis malitia unde repetatur 1190. — Reparatio ex ea oriunda 1195; — parentum in filios 783. 1190; — filiorum et subditorum in parentes vel superiores aggravat malitiam 793. 828. 830.

Convenire cum altero, ut meo loco rebus illicitis intersit I, 662; — cum haereticis de pulsandis campanis pro officio divino 655. — in emptione cum aliis emptoribus 1122; — de re turpi v. **Contractus. Conditio.**

Conversio. Propria et aliena est objectum orationis I, 342. 344. — Quo sensu impetrari possit per Ss. Missae sacrificium II, 170. — materiae eucharisticae II, 109.

Convictores apud religiosos quoad absolutionem sacram II, 396. 398.

Cooperatio ad peccatum alienum. Formalis et materialis I, 646. — Formalis nunquam licita est; materialis modo licita, modo illicita 647. — Conditiones, ut materialiter liceat cooperari 649. 650. — ad damnum alienum ut causa restitutionis 1000 sqq.; — negativa quae dicatur 1012; — quandonam haec sit causa restitutionis 1013.

Cooperator, si restituit damnum, quando et ad quos habeat recursum pro indemnitate I, 1016. 1018.

Copula maritalis, cf. Conjugale debitum. Num licita aliquando sit imperfecta II, 835.

Corporale. Debet esse ex lino vel canabe II, 229. — Gravis tantum necessitas excusat ejus defectum *ibid.* — Valde immundum libere adhibere, mortale peccatum est 234.

Corpus. Corporis curam qualem homo sibi debeat I, 572. Cf. **Vita.**

Correctio aliorum (fraterna). Ex se graviter obligat I, 611; at practice raro hominem privatum 613. — Conditiones 611. — Severius obligantur Superiores 613 et 615. — Obligatio parochi II, 646. — C. quoad venialia peccata I, 615. — Propter materialem legis violationem *ibid.* — An et quando, omissa correctione fraterna, statim delatio ad Superiorem fieri possit vel debeat 611. 614.

Corrumpere custodes I, 819; — medicos et officiales v. **Militia.**

Craniotomia. Nunquam licita est, foetu vivente I, 847 sqq.

Crede non est utcumque revelatis veritatibus assentiri I, 298 *in fine.* — Quid homo credere teneatur necessitate medii 276–279; — necessitate praecepti 280 sqq. Cf. **Fides.**

Crimen eriminosum quid vocetur in causa excommunicationis II, 964.

Criminis impedimentum. Num supponat ex parte alterutrius poenae cognitionem II, 770. Cf. **Adulterium, Conjugicidium.**

Crucifixus. Requiritur in Missa sub veniali II, 233. — Eminere debet nec nimis parvus esse *ibid.* — In expositione Ss. Sacramenti pro consuetudine apponi vel omitti potest *ibid.*

Crudelitas I, 721.

Culpa v. Juridica, Venialis, Mortalis.

Cultus Dei respicit virtutem religionis I, 328 sqq. — socialis 543. — Cf. **Latria, Dulia, Religio.** C. vitiosus sive rei indebitae, sive modi indebiti 351; — falsus vel superfluus *ibid.*; — falsus ad summum per exceptionem parvitatem materiae admittit, facilius cultus superfluus 353. — Cf. **Superstitio.** — Cultui acatholicorum interesse, num liceat 651.

Curiositas, quid sit et quale peccatum I, 727.

Custos agrorum etc. Obligatio denunciandi eos, quos damnificantes deprehenderit, ejusque limites I, 826. 1014. — Quo sensu juramentum, quod praestiterit, intelligi debeat 826. — carceris num reum juvare possit in fuga I, 819. — Quid reo contra eum liceat *ibid.*

D.

Damnatae theses diverso gradu reprobantur I, 302 et 303. — Peccatum ejus, qui eas tenet *ibid.* — Poenae in docentes II, 942. 985.

Damnificatio. Conditiones, ut inducatur obligatio restitutionis I, 962. 963. — dubia? 978; — inculpabilis? 969; — imperfecte culpabilis 966.

Dataria. In quibus rebus dispenset II, 799. — Diversa ejus dicasteria *ibid.* — Formulae literarum supplicum 806. 814 sqq.

Debitor. — Debitum. An et qui ordo servandus in solutione debitorum I, 1025. — Possitne debitor quaedam bona occultare 1033. 1035; — an praescriptione liberativa legis in conscientia juvetur 923. — Debita incerta quae vocentur et quomodo extinguantur 1022 sq. — Debita dubia 960 et 961.

Decalogus. Quomodo sciri debeat sub gravi I, 282.